T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2018/247
KARAR NO : 2018/245
KARAR TR: 20.04.2018

ÖZET : Bursa Nilüfer Havva Aslanoba Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi Uygulama Oteli'nde "usta öğretici" olarak resepsiyon bölümünde görev yapmakta iken 11/06/2015 tarihinde kendi iş akdini fesheden davacı tarafından, kıdem tazminatı ile fazla mesai, milli ve dini bayram, gece ücreti farkı alacağı, resmi tatil çalışmasından kaynaklanan alacaklar ve yıllık izin ücreti alacağının ödenmesi istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

KARAR

Davacı : A.M.
Vekili : Av.O.S.
Davalı:Milli Eğitim Bakanlığı
Vekili: Av.F.E.

O L A Y : Davacı vekili dilekçesinde; müvekkilinin davalı Bakanlığa bağlı Bursa Nilüfer Havva Aslanoba Otelcilik Ve Turizm Meslek Lisesi Uygulama Oteli'nde çalışmasına devam etmekteyken iş akdini, gece ücreti farkları ile fazla mesai ve ulusal bayram genel tatil ücretlerinin ödenmemesi sebebiyle haklı nedenle feshettiğini, Bursa Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nün 06/04/2015 tarihli raporu ile çalışma süresinin tespitinin yapıldığını, buna göre sözleşmede kararlaştırılan 40 saatlik çalışma süresini aşarak haftada 48 saat çalıştığı ancak hak ettiği fazla sürelerle çalışma ve fazla çalışma ücretlerinin ödenmediğini, 2014 Ekim ayından itibaren ise eksik ödendiğini, ulusal bayram, genel tatil günlerinde çalışmasının devam ettiğini, ücretinin ödenmediğini, 657 sayılı Kanun'un 4359 sayılı Kanunla değişik 176. Maddesi uyarınca saat 18.00'den sonra yaptığı çalışmalar ile yarıyıl, yaz tatilleri ve cumartesi/Pazar günleri yapmış olduğu çalışmaları açısından gece ücreti ödendiğini ancak tüm dönem için anılan ödemenin yapılmadığını ileri sürerek, kıdem tazminatı, yıllık izin, fazla mesai ücreti, ulusal bayram genel tatil ücreti ve ücret (gece ücreti) farkı alacağının davalıdan tahsiliistemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

Bursa 7. İş Mahkemesi :09.02.2017 gün ve E:2015/448, K:2017/41 sayı ile, davalı bakanlığa bağlı okulda çalışan davacının kıdem tazminatının, yıllık izin ve fazla mesai, gece ücreti ve ulusal bayram genel tatil alacaklarının olduğunun bilirkişi raporu doğrultusunda sabit görüldüğü gerekçesiyle, davanın kabulüne karar vermiş, bu karara karşı davalı idare vekili istinaf talebinde bulunmuştur.

İSTANBUL BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ 31.HUKUK DAİRESİ: 23.11.2017 gün ve E:2017/946, K:2017/1543 sayı ile, davacının ders ücret karşılığı kadrosuz usta öğretici olarak valilik onayı ile davalı Bakanlık bünyesindeki Havva Aslanoba Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi'nde görevlendirildiği, ücretlerinin 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 89. maddesine uygun olarak Bakanlar Kurulu'nca çıkarılan kararlar uyarınca Maliye Bakanlığı'nca belirlenen ücretler üzerinden ödendiği, her ne kadar taraflar arasında usta öğretici ferdi hizmet sözleşmesi düzenlenmişse de bu sözleşmenin Valilik olur ve onayı olmadan işlerlik kazanamayacağı, bu nedenle özel hukuk sözleşmesi olarak kabul edilemeyeceği, yani idari işlem olduğu, buna göre taraflar arasındaki ilişkinin statü hukukuna tabi olduğu anlaşılmış olup, HMK'nun 114 ve 115. maddeleri gözetilerek ilk Derece Mahkemesi'nce davanın idari yargının görev alanına girdiği gerekçesiyle adli yargının caiz olmaması nedeniyle dava şartı yokluğundan davanın reddine karar verilmesi gerekirken uyuşmazlığın esasına ilişkin karar verildiği gerekçesiyle, davalı vekilinin istinaf başvurusunun kabulü ile HMK.'nun 353/1-a.3 maddesi gereğince kararın kaldırılmasına ve davanın yargı yolu caiz olmadığından ve dava şartı yokluğundan HMK'nun 114,115 ve 355.maddeleri gereğince reddine kesin olarak karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

BURSA 2. İDARE MAHKEMESİ: 10.1.2018 gün ve E:2017/1932, K:2018/8 sayı ile,davacının, 4857 ve 5510 sayılı Kanunlar çerçevesinde mahalli mülki amirin tasarrufu ile çalıştığı, idareyle arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu, talep edilen kıdem tazminatı ile fazla mesai, milli ve dini bayram, gece ücreti farkı alacağı, resmi tatil çalışmasından kaynaklanan alacaklar ve yıllık izin ücreti alacağının İş Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan olduğunun anlaşıldığı; uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle, davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 15/1-a maddesi uyarınca görev yönünden reddine kesin olarak karar vermiştir.

Davacı vekili adli ve idari yargı yerlerince verilmiş olan görevsizlik kararları nedeniyle oluştuğunu ileri sürdüğü

olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle Bursa 2.İdare Mahkemesine vermiş olduğu 12.2.2018 tarihli dilekçesiyleUyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasını talep etmiş olmakla, dava dosyası 02.04.2018 tarih ve E:2017/1932sayılı üst yazı ile Mahkememize gönderilmiş olup, 05.04.2018 tarihinde kayda girmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Birgül KURT ve Turgay Tuncay VARLI'nın katılımlarıyla yapılan 20.04.2018 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, adli ve idari yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, Bursa Nilüfer Havva Aslanoba Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi Uygulama Oteli'nde "usta öğretici" olarak resepsiyon bölümünde görev yapmakta iken 11/06/2015 tarihinde kendi iş akdini fesheden davacı tarafından, kıdem tazminatı ile fazla mesai, milli ve dini bayram, gece ücreti farkı alacağı, resmi tatil çalışmasından kaynaklanan alacaklar ve yıllık izin ücreti alacağının tazmini istemiyle açılmıştır.

506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 2. maddesinde "Bir hizmet akdine dayanarak bir veya birkaç işveren tarafından çalıştırılanlar bu kanuna göre sigortalı sayılırlar…" denilmiş, aynı Yasanın "Uyuşmazlıkların Çözüm Yeri" Başlıklı 134. maddesinde, "Bu kanunun uygulanmasından doğan uyuşmazlıklar, yetkili iş mahkemelerinde veya bu davalara bakmakla görevli mahkemelerde görülür" hükmüne yer verilmiş; 506 sayılı yasa hükümleri 01.10.2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 106. maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır. 5510 sayılıKanunun3.maddesinde;kısa ve/veya uzun vadeli sigorta kolları bakımından adına prim ödenmesi gereken veya kendi adına prim ödemesi gereken kişi sigortalı olarak tanımlanmış; 79.madde ile başlayanDördüncü Kısmında, primlere ilişkin hükümlere yer verilmiş; 101. maddesinde "Bu kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür" denilmiştir.

Öte yandan, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 1.maddesinde,Kanunun amacının,işverenler ile bir iş sözleşmesine dayanarak çalıştırılan işçilerin çalışma şartları ve çalışma ortamına ilişkin hak ve sorumluluklarını düzenlemek olduğu belirtilmiş; aynı zamanda, bakılan davanın da konusunu oluşturan"İş Sözleşmesi, Türleri ve Feshi" hususuna Kanunun 8.maddesi ve devamında, kıdem tazminatı,ücretli izin, bildirim süresinden kaynaklanan yükümlülük ve haklara ilişkin hususlara ise Kanunun değişik maddelerinde yer verilmiştir.

Diğer taraftan; 12.10.2017 gün ve 30221 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren, 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun;

"İş mahkemelerinin kuruluşu" başlıklı 2. maddesinde,

"(1) İş mahkemeleri, Hâkimler ve Savcılar Kurulunun olumlu görüşü alınarak, tek hâkimli ve asliye mahkemesi derecesinde Adalet Bakanlığınca lüzum görülen yerlerde kurulur. Bu mahkemelerin yargı çevresi, 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adlî Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenir.

(2) İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde iş mahkemelerinin birden fazla dairesi oluşturulabilir. Bu daireler numaralandırılır. İhtisaslaşmanın sağlanması amacıyla, gelen işlerin yoğunluğu ve niteliği dikkate alınarak, daireler arasındaki iş dağılımı Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından belirlenebilir. Bu kararlar Resmî Gazete'de yayımlanır. Daireler, tevzi edilen davalara bakmak zorundadır.

(3) İş mahkemesi kurulmamış olan yerlerde bu mahkemenin görev alanına giren dava ve işlere, o yerdeki asliye hukuk mahkemesince, bu Kanundaki usul ve esaslara göre bakılır." denilmiş,

"Dava şartı olarak arabuluculuk" başlıklı 3/1. maddesinde;

" (1) Kanuna, bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalarda, arabulucuya başvurulmuş olması dava şartıdır..." denilmiş,

"Görev" başlıklı 5. maddesinde;

" (1) İş mahkemeleri;

a) 5953 sayılı Kanuna tabi gazeteciler, 854 sayılı Kanuna tabi gemiadamları, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa veya 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun İkinci Kısmının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi işçiler ile işveren veya işveren vekilleri arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına,

b) İdari para cezalarına itirazlar ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki uyuşmazlıklar hariç olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumu veya Türkiye İş Kurumunun taraf olduğu iş ve sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyuşmazlıklara,

c) Diğer kanunlarda iş mahkemelerinin görevli olduğu belirtilen uyuşmazlıklara, ilişkin dava ve işlere bakar" denilmiştir.

Aynı Kanun'un "Geçici Hükümleri" başlıklı Geçici 1. maddesinde;

"(1) Mülga 5521 sayılı Kanun gereğince kurulan iş mahkemeleri, bu Kanun uyarınca kurulmuş iş mahkemeleri olarak kabul edilir. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış olan davalar, açıldıkları mahkemelerde görülmeye devam olunur.

(2) Bu Kanunun dava şartı olarak arabuluculuğa ilişkin hükümleri, bu hükümlerin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ilk derece mahkemeleri ve bölge adliye mahkemeleri ile Yargıtayda görülmekte olan davalar hakkında uygulanmaz.

(3) Başka mahkemelerin görev alanına girerken bu Kanunla iş mahkemelerinin görev alanına dâhil edilen dava ve

işler, iş mahkemelerine devredilmez; kesinleşinceye kadar ilgili mahkemeler tarafından görülmeye devam olunur.

(4) İlk derece mahkemeleri tarafından bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce verilen kararlar, karar tarihindeki kanun yoluna ilişkin hükümlere tabidir. " hükmüne yer verilmiştir.

Dosya kapsamında yapılan incelemede; davacının 2005-2016 yılları arasında Bursa Nilüfer Havva Aslanoba Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi Uygulama Oteli bünyesinde usta öğretici olarak çalıştığı; davanın, fiilen çalışmış olduğu günler için tazminatlarının ödenmesi istemiyle açıldığı anlaşılmıştır.

Davacının, idareyle arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu, talep edilen tazminatlarının İş Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 31. Hukuk Dairesince verilen 23.11.2017 gün ve E:2017/946, K:2017/1543 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 31. Hukuk Dairesince verilen 23.11.2017 gün ve E:2017/946, K:2017/1543 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 20.04.2018 gününde üye Birgül KURT'un KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri NECİPOĞLU	Şükrü BOZER	Mehmet AKSU	Alaittin Ali ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi AYDINKURT	Birgül VARLI	Turgay Tuncay

KARŞI OY

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 47. maddesinde yer alan, "Örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ve hizmet içi yetiştirme kurs, seminer ve konferanslarında uzman ve usta öğreticiler de geçici veya sürekli olarak görevlendirilebilir. Öğretim tür ve seviyelerine göre uzman ve usta öğreticilerin seçimlerinde aranacak şartlar, görev ve yetkileri, yönetmeliklerle tespit edilir." hükmü uyarıca yayımlanan; Milli Eğitin Bakanlığı Kurumlarında Sözleşmeli veya Ek Ders Görevi ile Görevlendirilecek Uzman ve Usta Öğreticiler Hakkında Yönetmelik'in, 5. maddesinde; "Uzman ve Usta Öğreticiler aşağıdaki şekillerde görevlendirilirler.

1- Geçici personel olarak: Geçici personel olarak görevlendirilecek uzman ve usta öğreticiler ile yapılacak sözleşme esasları 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 15/05/1975 gün ve 1897 sayılı Kanunun 1 inci maddesi ile değiştirilen 4 üncü maddesine göre Bakanlıkça hazırlanır.

2- (Değişik: 29.8.2009/27334 RG) Ek ders görevi verilmesi yoluyla:

4 . maddede belirtilen esaslara göre ek ders görevi verilmesi yoluyla görevlendirilecek uzman ve usta öğreticilere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 89 uncu maddesi uyarınca 1/12/2006 tarihli ve 2006/11350 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararda belirtilen miktarda ek ders görevi verilebilir."düzenlemesinin yer aldığı;

Anılan Yönetmeliğin muhtelif maddeleriyle, bu görevlilerin; göreve alınmaları ve görevlerinin sonlandırılması, çalışma süresi, çalışma saati, bu kapsamda çalışanların nitelikleri, sorumlulukları çalışma koşullarının, yapılacak ödemelerin kamu idaresince önceden düzenlendiği;

Milli Eğitim Bakanlığı kurumlarında, sözleşmeli veya ek ders görevi ile usta öğreticilerin görev yapabileceği, bunların çalıma koşullarının statü hukuku içinde düzenlendiği, idarenin göreve alma ve görevi sonlandırmada gibi konularda üstün yetkilerinin bulunduğu görülmektedir.

5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 1. maddesinde; İş Kanununa göre işçi sayılan kimselerle işveren veya işveren vekilleri arasında iş akdinden veya iş Kanununa dayanan her türlü hak iddialarından doğan hukuk uyuşmazlıklarının çözüm yeri iş mahkemeleri olduğu kurala bağlanmıştır.

Usta öğretici olarak görev yaparken sözleşmesi feshedilen davacı tarafından, kıdem, ihbar ve diğer tazminatlarının ödenmesi istemiyle adli yargı yerinde açılan davanın görev yönünden reddine üzerine, idari yargı yerinde açılan davada; davanın görüm ve çözümünde adli yargının görev alanına girdiği gerekçesiyle dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği anlaşılmaktadır.

Davacının statü hukukuna tabi olduğu, görevlendirilmesinin iş sözleşmesi, bir başka anlatımla işçi-işveren ilişkisi

olarak nitelenemeyeceği, sosyal güvenlik bakımından bağlı olunan kurumun, statüsünü belirlemediği sonucuna varılmaktadır.

Bu durumda, davanın görüm ve çözümünün idari yargıya ait bulunduğu oyu ile davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu ve adli yargı yerinin görevsizlik kararının kaldırılması yolunda verilen karara katılmıyorum.

Üye

Birgül KURT